

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 12

от извънредно заседание, състояло се на 13.02.2003 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Райчо Райков, Стефан Димитров, Тома Иванов, Юлиана Тончева.

ОТСЪСТВАЛ: доц. Георги Лозанов

ДНЕВЕН РЕД:

1. Докладни от отдел "Правен" за издаване на наказателни постановления. Информация от Веселина Петрова относно излязло решение на ВАС.
2. Докладна записка от Б.Шабански и А.Лозенска относно промени в дружествата на "МОНТ 7", "Александър и сие" ЕООД и заявление за регистрация за осъществяване на радиодейност от "Лиани медия" ЕООД.
3. Проект за писмо от отдел Лицензии до Ректора на Техническия университет.
4. Обсъждане проектозакона за радиото и телевизията.
5. Информация за участието на СЕМ в проекта ФАР. Докладва доц.д-р Лилия Райчева.
6. Отчет от Кирил Гоцев за командировката в Брюксел.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков Председател на СЕМ, протоколист - Татяна Даскалова.

Председателят на СЕМ призова към допълнения и изменения по дневния ред.

Доц.д-р Пешева предложи точка четвърта да стане първа, защото е изключително важно за регулацията обсъждането на проектозакона за радиото и телевизията.

Доц.д-р Райчева каза, че поддържа този дневен ред, но за вземане на решение ще е необходимо повече време.

Тома Иванов предложи в този смисъл точка четвърта да се разгледа в края на заседанието.

СЕМ гласува със 7 гласа "за" така предложения дневен ред без изменения.

ПО "ПЪРВА" ТОЧКА:

Веселина Петрова докладва акт № 15-03-15 от 6.02.2003 година на телевизия "Канал 2001". Има нарушение на член 84, алинея 2 от ЗРТ като предаването е прекъснато на 17 минута.

Доц.д-р Пешева каза, че един случаен е прекратен като маловажен към този оператор и този път наистина би трябвало да се наложи санкция.
С 7 гласа “за” СЕМ

РЕШИ:

На основание акт № 15-03-15 на “Канал 2001” налага санкция от 2 000 лева.

Следващият акт е № 15-03-14 на БНТ за извършено нарушение на член 92, ал.2 от ЗРТ в предаването “Каналето” от 16 ноември 2002 г. На 3-тата минута от началото на предаването е представен спонсора “Автомотор корпорейшън”. Във възражението си БНТ твърди, че понеже законът не дава определение на начало на телевизионното предаване, то в конкретния случай спонсорът е обозначен на 3-тата минута след кратък анонс преди да е започнала същинската част на предаването, която имала продължителност от 50 минути. Според БНТ това обозначаване на спонсора не е нарушение на закона. Петрова каза, че отдел “Правен” счита това възражение за неоснователно. На БНТ не е налагано наказание за нарушение на този текст от закона.

Станева подробно разказа началото на предаването като след 3 минути от началото излиза надпис БНТ, една продукция на Джи Джи Би Джи и със спомоществувателството на Ситроен.

Доц.д-р Пешева припомни, че Съветът е имал дълъг спор относно подобен казус-кое се счита за начало на предаване. Тогава СЕМ е решил, че би трябвало спонсорската заставка да е в началото.

Анна Хаджиева каза, че няма определение кое поставя началото, дали надписите БНТ или нещо друго.

Мария Стефанова каза, че би могла да възприеме тезата, че има начало с вторите надписи, които се получават в 19,06 часа.

Доц.д-р Пешева уточни, че едно предаване се отличава от друго предаване по своята аудио-визуална реализация.

Юлиана Тончева каза, че би могло да се погледне на първата част като начален клип, който по някакъв начин представя това, което предстои и след това излиза анонса на предаването.

Мария Стефанова каза, че и в предния подобен случай за БГ радио е застъпила тезата, че ако СЕМ наложи санкция по някакъв начин ще предотврати появата на творческо мислене в операторите и в екипа, който прави предаването.

Тома Иванов каза, че предаването е така конструирано отдавна, а нарушението чак сега се констатира. Началото на предаването според него е след надписа “една продукция на ..”

Доц.д-р Райчева сподели, че колкото и да не е свършен закона Съветът трябва да се придържа към него.

Райчо Райков сподели, че според него началото на предаването е шапката. Именно това разграничава отделните предвания в цялостната програма на всеки един телевизионен и радио оператор. С шапката се разграничават тези предавания. Общо взето както каза и Веселина Петрова се заобикаля закона в търсене на по-интересна творческа идея. В този смисъл идеите не трябва да противоречат на

закона. Райков каза, че се въздържа от гласуване, но предлага да се изпрати писмо до оператора като му се напомни, че се касае за закони, които трябва да бъдат спазени.

След дебати дали има нарушение СЕМ премина в режим на гласуване.

Предложението на Райчо Райков за прекратяване по маловажност и изпращане на писмо се гласува с 2 гласа “за” Райчо Райков и доц.д-р Маргарита Пешева, 5 гласа “против” Тома Иванов, Юлиана Тончева, Анна Хаджиева, Мария Стефанова и Стефан Димитров и 1 “въздържал се” доц.д-р Лилия Райчева.

Предложението на Тома Иванов се прие с 6 гласа “за”, 1 “против” Райчо Райков и 1 “въздържал се” доц.д-р Пешева. СЕМ

РЕШИ:

прекратява акт № 15-03-14 на БНТ за предаването “Каналето”, защото счита че няма нарушение.

Емилия Станева информира Съвета с нарушение на оператор “Пардонови” ООД, който осъществява радиоейност в град Видин. Съставен е акт № 15-02-07 за установяване на административно нарушение на член 82, алинея 1 от ЗРТ за необозначаване на реклама. В законно установения срок са постъпили възражения. Операторът твърди, че наистина е извършено нарушението, но причината е в технически пропуск от страна на компютърния оператор.

Доц.д-р Пешева предложи наказателното производство да се прекрати и да се изпрати писмо.

Съветът гласува това предложение със 7 гласа “за” и 1 “против”- Тома Иванов. СЕМ

РЕШИ:

прекратява акт № 15-02-07 на “Пардонови” ООД като се изпрати писмо относно допуснатото нарушение. Да се възложи мониторинг на програма “Радио Бъдин” на принципа на случаен подбор като се изискат записи от оператора.

Следващият акт е № 15-02-08. Станева информира СЕМ, че този акт е съставен на “Агенция Атлантик” ЕООД, която разпространява радиопрограма “Атлантик”. Има нарушение на член 82, алинея 1 от ЗРТ за необозначаване на реклама. Постъпили са възражения. Операторът твърди, че няма извършено нарушение, като в началото рекламата е ограничена с джингъл с коледни звънчета, а в края е пуснат идентификационен сигнал на радиото. Станева каза, че лично е изслушала записа и в края няма никакъв сигнал. Актът е съставен в съответствие със законовите разпоредби. Актосъставителят е изискал договор за сключване на реклама, който е представен. На лице е реклама по смисъла на ЗРТ.

Доц.д-р Пешева сподели, че поддържа становището на отдел ”Правен” и предлага санкция от 2 000 лева.

Анна Хаджиева каза, че този оператор си позволява често да нарушава закона. Излъчват реклами на интервали доста по близък от разрешените в закона.

С 6 гласа “за” и 2 “въздържал се” Юлиана Тончева и Мария Стефанова СЕМ

РЕШИ:

налага санкция от 2 000 лева на основание акт № 15-02-08 на “Агенция Атлантик” ЕООД. Възлага да се извърши мониторинг на принципа на случаен подбор като се изискват записи от оператора.

СЕМ се запозна с информацията от Веселина Петрова относно излязло решение на ВАС. Решението с което СЕМ е дал задължителни указания на “Агенция Нова М” е обжалвано. Делото е разгледано през ноември месец като решението е излязло на 10.02.2003. Съдът е обсъждал през цялото време лицензията на радио “Джаз ФМ”, което е извън предмета на делото. Според Петрова това е изключително грубо нарушение от страна на съда. За това има много сериозни основания за обжалване на решението.

Петрова припомни, че указанието на СЕМ към радио “НЕТ” е да спазва точка 3 от лицензията за създаване и разпространение на програма, която е с териториален обхват на територията на град София.

Със 7 гласа “за” и 1 “въздържал се” доц.д-р Пешева СЕМ

РЕШИ:

Съветът да обжалва решението на ВАС.

ПО “ВТОРА” ТОЧКА:

Шабански информира СЕМ с извършена промяна в наименованието на дружеството от “МОНТ7” В “МОНТ 7 ХОЛДИНГ”.

СЕМ се запозна подробно с промяната в наименованието на “МОНТ 7” и прие извършената промяна в наименованието на дружеството с наименование “МОНТ 7 ХОЛДИНГ”, като тя да бъде отразена в регистъра.

Шабански запозна Съветът с докладна относно искане с писмо № 08-01-07 от 10.02.2003 на “Александър и сие” ЕООД за издаване на регистрация за телевизионна дейност. Шабански припомни, че това е оператор, който осъществяваше дейност чрез ефир. Документите не противоречат на изискванията на закона.

С 8 гласа “за” СЕМ

РЕШИ:

издава регистрация за телевизионна дейност на “Александър и сие” ЕООД.

Шабански информира Съвета с искане за регистрация за осъществяване на радиодейност от “Лиани медия” ЕООД. Констатирани са пропуски и недостатъци в документацията на заявителя. Декларацията, която е подадена е с неверно съдържание.

Със 8 гласа “за” СЕМ

РЕШИ:

да изпрати писмо до “Лиани медия” ЕООД във връзка със заявление за регистрация за осъществяване на радиодейност да подготвят документите според изискванията на закона чл.126, ал.3 и чл.111 ал.2 в срок от 7 дни.

ПО “ТРЕТА” ТОЧКА:

Шабански запозна Съвета с писмо от Васил Живков –ректор на Технически университет – София във връзка със създаване и разпространение на ефирна телевизионна програма на територията на страната.

Съветът гласува с 8 гласа “за” и **реши да изпрати писмото подготвено от отдел “Лицензии” до Ректора на Техническия университет във връзка с изискванията на член 125а от ЗРТ по спазване на процедурата по регистриране.**

ПО “ЧЕТВЪРТА” ТОЧКА:

Председателят на СЕМ предложи Съветът да излезе със становище, което да започне така: “СЕМ на свое редовно заседание на основание член 32, алинея 1, точка 12 при обсъждането на законопроекта за радиото и телевизия прави следните предложения по така внесения текст. След което да се приложат предложенията на всички членове на Съвета.”

Доц.д-р Райчева каза, че становището трябва да е кратко и ясно, а именно: “В този си вид, този закон не е приложим и се нуждае от корекции”.

Райчо Райков сподели, че не би гласувал за такова становище.

Доц.д-р Пешева предложи членовете на СЕМ да гласуват Съветът да излезе с единно становище подписано от всички. Тя се аргументира с член 32, точка 4, СЕМ прилага ЗРТ и звучи като една пораженческа тактика именно Съветът да не излезе с единно становище. Иначе доц.д-р Пешева не се безпокои, защото тя е подготвила становище, което ще изпрати от свое име в Медийната комисия, но тогава самият регулаторен орган губи тежест, престиж и авторитет. Нека СЕМ да премине към дебати какво да съдържа становището.

Юлиана Тончева каза, че Съветът трябва да излезе с едно общо становище в две изречения, в смисъла в който е започнала доц.д-р Лилия Райчева, но това не е достатъчно. Необходимо е поне да бъдат казани основните неща. Например: Законът в този вид не е приложим главно в частта му – това, това и това.. След това следва да се запише, че са приложени мненията на отделни членове. Общото становище съвсем в кратък вид би следвало да бъде гласувано и да бъде изпратено. В него не е необходимо да се съдържат всичките конкретни предложения и документиации, но да се посочат поне пунктовете по които членовете на СЕМ смятат категорично, че има проблем с прилагането на закона.

Анна Хаджиева каза, че предлага един по-компромисен вариант. Становището на Съвета да бъде във вид на протокол в който членовете на СЕМ да имат конкретни предложения по конкретни текстове.

Доц.д-р Пешева сподели, че Съветът няма причина да не излезе с обща принципна позиция. Още повече, че законът го задължава да даде становище по нови медийни проекти, казуси и закони. Самият законът задължава СЕМ да излезе с единно становище. Доц.д-р Пешева каза, че недоумява как може всички останали организации да излизат с единно становище, единствен Съветът да не излезе.

Анна Хаджиева счита, че този, който е работил в регулацията и вижда къде биха могли да бъдат допуснати грешки сега е времето да посочи какви и кои са грешките. Философията на проектозакона общо взето е същата в сравнение с този

закон, по който СЕМ и сега работи. Ако се каже, че този закон е неприложим, то какво е правил Съветът една година тогава?. Има много важни неща по отношение на публичността и отстъпление на публичността при избор на административни съвети. В Съвета може би ще бъдат всички единни по искането да се направи тази процедура прозрачна.

Тома Иванов сподели, че въпросът е около това Съветът ще излезе ли с някаква оценка върху духа, съдържанието и философията на закона. Ако СЕМ не излезе с такава оценка, защо го прави. Второто предложение на Юлиана Тончева е конструктивно. То е Съветът да излезе с подобно кратко отношение–становище към закона и след това с конкретни текстове и алинеи от закона да се посочи това, което смятат членовете на Съвета, че трябва да се коригира. Иванов подкрепя доц. д-р Пешева, че СЕМ трябва да излезе със становище, но не разбира какво означава единно..Не може да се стигне до единно становище. В момента въпросът е СЕМ да спазва закона.

Доц.д-р Райчева каза, че е редно Съветът да бъде в пълен състав. Може би членовете на СЕМ няма да се обединят върху конкретни текстове, защото всеки има различни виждания. Това са 7 страници текст и ако се подходи сериозно към проблема времето няма да е достатъчно.

Тома Иванов уточни, че има три варианта: пълно одобрение на проектозакона, пълно неодобрение и проектозаконът съществено да се промени.

Доц.д-р Райчева каза, че основният въпрос е този текст, който е предложен за проектозакон решава ли проблемите в развитието на радио и телевизионната среда или напротив. Това е основният въпрос на който Съветът трябва да отговори в четири-пет реда. В този проектозакон има и разумни неща, но има и неща около които може да се дебатира. Едни от основните проблеми, който този закон, както и другите преди него не са решили е независимостта на съответния орган, който се занимава с регулацията на медиите и критериите и механизмите за избор на хора в този орган, както и критериите и механизмите за избор на хора в Обществения съвет. Трябва Съветът да излезе с текст в който да се опише къде трябва да се работи. Непрекъснато се въртят някакви схеми, ходи се при Президента, търси се институционална подкрепа на някакви налудничави идеи от гледна точка на съмнително формулирани граждански квоти. В това доц.д-р Райчева каза, че съзира дълбока лична корист. Важно е в този Съвет не кой от коя партия е предложен и коя група, а с каква компетентност всеки влиза в този Съвет. Ако още се шуми на тема квоти и числа и кой как предлага доц.д-р Райчева заяви, че няма да участва.

Доц.д-р Пешева призова Съветът да премине към процедура на гласува за единно становище.

Райчо Райков уточни, че той не е против становище, но думата “единно” малко го притеснява.

Доц.д-р Пешева направи уточнение - становище на СЕМ, което се гласува с обикновено мнозинство.

Райчо Райков сподели, че е готов да гласува за всяко едно становище, което не отчита безумната ситуация в която се намира СЕМ. Ако Съветът критикува закона, обществото ще каже, че членовете си пазят местата. Ако СЕМ каже браво на закона ще се тълкува, че се прави заявка за следващия СЕМ. Съветът няма как да остане безучастен. Всеки от членовете на Съвета е дошъл с една определена професионална

физиономия и биография в този СЕМ, всеки според себе си и за себе си, но с едно чисто лице. До сега СЕМ не е търпял принципни критики срещу работата му и никой не си е позволявал да каже, освен 168 часа "Идиоти ли работят в СЕМ?". Райков сподели, че има сериозни притеснения относно някакво по-различно становище на някои от членовете. При срещата с Президента той е казал мнението си, където е присъствала доц.д-р Пешева, а доц. Лозанов не.

Доц.д-р Пешева сподели, че г-н Райков не е казал нито една дума за проектозакона.

Райчо Райков цитира изречението, което е казал: "Толкова черна боя се изля върху белите листа на които е написан закона, че никой не ми остави едно малко петънце да сложа своя туш." Извън това, че като юрист съм научен да не критикувам нещо, което не съм видял, защото никой по принцип не атакува слабостите на закона от неговите опоненти, а по скоро атакуваха начина по който е направен, създаден, внесен, както и личността на вносителите. Това е негово впечатление. Казаното от него на срещата при Президента е неслучайно, ненапрасно и не защото е трябвало да се каже нещо, за да влезе в общия фон на разговора там. Ако все пак се обърне към Президента и двамата членове на Медийната комисия, които са присъствали там от опонентите с въпроса, ако все пак законът бъде приет на първо и второ четене и Президентът я го върне, я не, какво ще правят всички тогава. Особено тези, които имат някакво отношение, операторите и собствениците на най-големите медии. Не ли по-добре, когато нещо е станало да се постъпва като розенкройцерите: "да правим какво трябва, а да става каквото ще". Райков разбира това, да се използва максимално времето и творческата си градивна енергия като хора с опит. Една година и три месеца СЕМ работи и никой не познава по-добре от членовете на Съвета несъвършенството на закона, този който действаше. Райков предлага да се внесат по тези текстове вижданията и предложенията как този закон да стане по-работещ и по-действащ. В този смисъл от 20 предложения председателят на СЕМ предоставя на вниманието на Съвета 13 с конкретни текстове и алинеи като мотивите ще бъдат предоставени допълнително.

Тома Иванов припомни, че Съветът не е уточнил най-важния въпрос: ще има ли предварително кратко становище с оценъчен характер или не. И второ, ако има какво да бъде неговото съдържание, като след това Съветът ще влезе в дебати. Иванов е съгласен с Райков, ако СЕМ започне да защитава закона да бъде обвинен в защита на лични интереси и обратното, но това е твърде опростенческо и твърде елементарно възприемане на нещата. Ако наистина членовете на СЕМ са професионалисти са длъжни да имат не само лична позиция, а и позиция на колективен орган. Обратното не взимане на отношение към цялостната философия и дух, и идеи ,и съдържание на този закон би било бягане от позиция, което според Иванов е най-лошото и никога не го е правил през живота си. Независимо в кои времена е работил преди 90-та година или след това. Винаги е имал позиция и я отстоявал. СЕМ само ще спечели ако излезе със становище гласувано по закона. За да бъде конструктивен Съветът нека първо да гласува предложението на доц.д-р Пешева.

Доц.д-р Пешева, каза че ако Съветът приема философията на проектозакона всички предложения могат да бъдат вкарани между първо и второ четене. Тя призова към гласуване, за да се премине към изказване по същество.

Доц.д-р Райчева каза, че понеже СЕМ е колегиален орган тя моли чисто колегиално за информация дали има хора от СЕМ, които са взели участие в писането на закона, защото в тази ситуация има двойна стандартност. Тя се състои в това, че ако наистина има хора от СЕМ, които предварително са си дали свои мнения / в което няма нищо лошо/ да информират, за да не изпаднат членовете на СЕМ в ситуация да оценяват предложения, които са излезли от колеги от Съвета. От друга страна този проектозакон още не е влязъл, за да бъде приет на първо четене и въобще да бъде разглеждан. Нещо повече, чуват се гласове и от гледна точка на Президентството и от гледна точка на Министър-Председателя да се огледа дали е необходимо в този му вид той да влиза. Съветът априори приема, че проектозаконът в този вид трябва да влезе. Доц.д-р Райчева не желае да внушава отношение, но предварително трябва да се помисли това ли е законът, който ще изкара твърде дълъг период от време или е поредната едномдневка. Според доц.д-р Райчева този проектозакон не дава отговор на много важни неща, които са факт в медийната действителност. В този смисъл разглеждането или внасянето на поправките между първо и второ четене могат да бъдат внесени, но да се реформира или добави цяла глава това е много сериозно.

Мария Стефанова предложи СЕМ да подготви становище по текста на новия закон, защото това, което са споделили всички колеги е вярно. Членовете на СЕМ са тези, които трябва да излязат с професионална позиция по отношение на текстовете, които се предлагат. Не може държавата да “ври и кипи”, медийната общност “ври и кипи”, всички говорят за тези текстове, а СЕМ си мълчи. Още по-вече, че според член 32, точка 4 сега действащият закон задължава СЕМ да направи това становище. Нека становището се подготви, оповести и внесене след като детайлно се доработи с конкретни предложения и да се внесе между първо и второ четене на закона. Кога това ще се случи не е ясно, но тогава е времето СЕМ да излезе с това становище. При всички случаи сега трябва да се подготви. Второто предложение е с оглед на развитието на ситуацията, че и Премиерът, и Президентът са изразили конкретно отношение към внесените текстове. Според Мария Стефанова сега е моментът и е абсолютно задължително да се погрижи Съвета за Стратегията. Ако прецени СЕМ да подготви още една декларация, да поиска още една среща или нещо подобно. Второто предложение е за целенасочена работа по Стратегията на СЕМ.

Доц.д-р Райчева каза, че нейното предложение е в две части. Дали СЕМ ще се вслуша в това, което става на твърде високо равнище в България, а то е оттегляне на този вариант. Въпросът трябва да се раздели на две части-предложеният текст може ли да се приеме и гласува със съответните поправки в един строен законодателен акт, който ще помогне да се регулира радио и телевизионната среда. И втора част- този текст има ли толкова много доработки или толкова много не се развил в сравнение със сегашните закони, че отново ще се наложат поправки. Дали това ще е законът, който ще създаде една устойчива практика и ще бъде валиден в следващите 10 години. Тогава, когато ще настъпи другият праг в развитието на радио и телевизионната среда с масовото въвеждане на цифровизацията. Иначе до тогава няма събития, които да се случат. Това е основната дилема - това ли е наистина закона. Голямата отговорност е дали поправките, които се внесат между първо и второ четене ще направят закона такъв, че той да не бъде коригиран до 10 години. След изказването доц.д-р Райчева призова членовете на СЕМ да споделят дали са внасяли свои предложения при подготовката на проектозакона.

Председателят на СЕМ каза, че не е участвал.

Анна Хаджиева сподели, че тя е дала на юристите на Медийната комисия предложения да бъдат съобразени текстовете със защита на собствеността / мръсните пари и т. н./. Тези предложения, както и за квотите за местни радиостанции Анна Хаджиева каза, че не веднъж е предлагала и пред Съвета. Доц.д-р Лилия Райчева също е дала конкретно написани текстове.

Доц.д-р Райчева каза, че има такива предложения и ги е дала в пресата.

Съветът премина към режим на гласуване по **предложението на доц.д-р Пешева** **Съветът да излезе със становище за неговата обща позиция по отношение на поректозакона като към него се прикрепят всички конкретни предложения на останалите членове на СЕМ.**

С 8 гласа “за” предложението се прие.

Мария Стефанова припомни своето предложение: СЕМ да изпрати декларация или писмо с което още веднъж да напомни, че сроковете текат, че това е жизнено важен документ, да се посочат основно мотивите, защо толкова много Съветът настоява Стратегията да бъде разгледана час по скоро.

Тома Иванов каза, че това може да се съдържа в становището, записано в едно изречение.

Анна Хаджиева сподели, че има предложение по член 6 да отпадне текста, защото той противоречи на философията на Стратегията. Тя го е казала на юристите на Народното събрание, като те са отговорили, че това е останало от проекто-закона на Иван Павлов.

Мария Стефанова сподели, че може да се получи разминаване от гледна точка на времето. Становището трябва да се разпространи, когато има внесен законопроект на първо четене.

Райчо Райков отговори, че законопроектът е прехвърлен за разглеждане на 19.02. /сряда/.

Доц.д-р Пешева призова Съветът да премине към изказвания по същество.

Съветът премина към режим на гласуване на **предложението на Мария Стефанова**. **С 8 гласа “за” СЕМ реши в становището да се постави и проблема със Стратегията.**

Тома Иванов отново формулира трите предложения за становището: пълна подкрепа, пълно отричане и приемане на законо-проекта със сериозни промени между първо и второ четене.

Юлиана Тончева каза, че се солидаризира с казаното от Тома Иванов като подкрепя варианта, че законът би могъл да се приложи със сериозни промени в определени негови части, а именно по отношение на това, това ..Това може да означава дори включване на нови глави и коригиране тотално на философията и виждането на конкретни раздели от закона, какъвто е например за управлението и обрънатата пирамида.

Доц.д-р Райчева каза, че конкретните предложения могат да изкристализират в този етап между първо и второ четене. За това нека СЕМ сега подготви само едно общо становище.

Юлиана Тончева сподели, че тези предложения могат да бъдат приложения към становището на Съвета.

Доц.д-р Пешева предложи вески да направи изказване само по философията на проекто-закона.

Тома Иванов каза, че в третото предложение-законът може да заработи със съществени промени на членове и алинеи, това ще бъдат: избор на СЕМ, избор на ръководството на БНТ, управленска структура, обжалваемост и най-накрая проблема със Стратегията, че не се решава въпроса със спрените телевизии и радиостанции, а нещо по-лошо има двоен стандарт. За това има писмо до Ферхойген от МЕФ Холдинг.

Съветът премина към изказвания по същество на членовете относно законопроекта.

Доц.д-р Пешева: Има няколко основни предпоставки един медиен закон да бъде модерен, да бъде съвременен и да отговаря на нуждите и потребностите на развитието на електронната медийна среда. Каква е философията на закона, който се предлага. Първо в този закон има позитивни неща, той налага принципа на единната регулация за обществените и търговските оператори. Тя напълно отговаря на европейските стандарти, макар и частично, все пак урежда правния статут на операторите по параграф 14 и 16. Лично за доц.д-р Пешева е много ласкателно, че от проекта за Стратегия са взети всички легални дефиниции за национален, регионален и местен радио и телевизионен оператор. Въведена е сигнализацията, въвежда се член 121, който постановява че всяка лицензия е лична, че всяка промяна над 10% от капитала на лицензираните радио и телевизионни оператори се допуска от НСЕМ при положително становище на Комисията в защита на конкуренцията. Това създава според доц.д-р Пешева много по-голяма прозрачност в процеса на лицензиране и реално включва антимонополното законодателство в лицензионния процес. В сегашния закон такова законодателство на практика отсъства. Въвежда се най-сетне лицензиране без търг и конкурс на програми на БНТ и БНР. Има позитивни неща. Позитивните неща не означават, че доц.д-р Пешева няма сериозни възражения срещу философията на този закон. Най-главните възражения са по всички главни пунктове, които въсъщност касаят философията на един закон. Първо начинът на конституиране и условията на избираемост в СЕМ не дават гаранция за обществена представителност и равнопоставеност между отделните институти и власт. Това са задължителни изисквания на Съвета на Европа. Доц.д-р Пешева е направила съпоставка със закона на Клара Маринова от 1996 година. Този текст е голямо връщане назад, за огромно съжаление. В текстовете на закона на Клара, както е известен, генералния директор, Управителния съвет, Програмния съвет в БНТ заедно с НСРТ се избират с квалифицирано мнозинство. Такива са изискванията на Съвета на Европа във всички евроекспертизи от 1998 година насам. Друг е въпросът за условията на избираемост за членове на НСРТ: лица с българско гражданство, висше образование, професионален опит в областите на радио и телевизионната дейност, културата, журналистиката, правото, икономиката или съобщителната техника, което отговаря на европейските медийни стандарти. Доц.д-р Пешева е извадила определения за условия на избираемост от 20 европейски медийни закони. Всички условия се свеждат до опит в аудио-визуалния сектор, до публичен престиж и авторитет и до почтеност. Единствено в турския закон има 10 трудов стаж в държавна

или частна, но не в радио или телевизионна организация. Значи, ако се създаде такъв НСЕМ при това ограничение той ще бъде цехова организация, която много лесно ще стане пленник именно на корпоративни интереси. Тоест тази философия е крайно неприемлива, тя не отговаря на европейските практики в развитието на регулацията. Тези практики са различни. Всяка страна може да избере някаква по-различна практика. Според доц.д-р Пешева е крайно несъстоятелно и не аргументирано превръщането в цехов орган. На второ място стои квотният баланс. Той е много голям проблем, на който философията е неиздържана. Съотношението 5:3:3 не отговаря на евростандартите. Всички експертизи от 1998 насам, последната от 2001 година казват, че съотношението между парламентарна и президентска квота 6:3 е връщане назад. Връщане назад е точният термин, който се употребява в евроекспертизата. В 8:3 гражданската квота по същество е парламентарна квота. В нито един европейски медиен закон няма гражданска квота. Доц.д-р Пешева сподели, че поддържа мнението на доц.д-р Райчева и смята, че конституирането на подобна гражданска квота ще бъде изпитание за гражданския сектор. Това е много сложен казус. Гражданското общество е много слабо. Случая Иван Бориславов започна с номинации на граждански организации с подправени и фалшифицирани протоколи. Тоест никак не е лесно да се направи подобна гражданска квота, но така както е заложена в закона тя по същество фалшифицира самата идея, ако идеята има резон. В нито един европейски медиен закон няма подобна квота. Ако има такава квота, трябва гражданският сектор да я избере. Проблемът е кои да бъдат номиниращите организации. Има две становища. Едното е да бъдат всичките 8 000 неправителствени организации, за да има защита на потребителите. Другото е да имат някакъв ценз, да бъдат организации от медийния сектор, които са се доказали със защита на проекти, които имат публично име, престиж и авторитет. Според доц.д-р Пешева самият граждански сектор трябва да направи тази селекция. По нейна преценка този ценз трябва да залегне в самия закон. Един голям спорен въпрос, който касае философията е, че всичко в този закон се избира с обикновено мнозинство. Връщаме се по-вече от 7 години назад. В закона на Клара, този закон, който беше изключително остро критикуван, всичките управителни тела в БНТ и БНР и НСРТ се избират с квалифицирано мнозинство, изрично изискване на Съвета на Европа. Въпросът тук е че би трябвало, както е предложила и Божилова да се направи запитване до Конституционния съд. Конституцията изрично урежда кои органи се избират с квалифицирано мнозинство. Юристите стоят на две различни позиции. Доц.д-р Пешева е направила консултации. Юристите считат, че или трябва да се направи поправка на Конституцията или наистина трябва да се направи запитване до Конституционния съд. Във всички евроекспертизи се казва, че гаранция за независимостта на регулаторния орган и на генералния директор и на управителните съвети е те да се избират с квалифицирано мнозинство.

Според **доц.д-р Пешева** повече от странно е, че БНТ и БНР са определени като субекти на публичното право, което означава, че те се разглеждат като органи, които имат властнически пълномоция. Това означава, че проектът акцентира върху държавната им функция, каквато те по условие нямат. Има специално решение на Конституционния съд от 1996 година по този въпрос. Обърнатата пирамида не издържа по никакъв начин. Тя лишава изпълнителния директор от много основни функции. Няма ясна субординация между функциите на изпълнителния директор,

административния и обществения програмен съвет. Доц.д-р Пешева обърна внимание на един правен абсурд. От една страна решенията на НСЕМ за избор на изпълнителен директор, административен и управителен програмен съвет не подлежат на съдебен контрол. Да оставим това, че е противоконституционен текстът. Той нарушава член 120 от Конституцията и нарушава едно решение на конституционния съд от 1996 година по член 120, което казва, че само органи отнасящи се до националната сигурност и външната политика не подлежат на съдебен контрол. Освобождаването на изпълнителния директор, административния и програмния съвет спира изпълнението. Тоест всяко освобождаване от НСЕМ на трите органа на управление на БНР и БНТ да бъде обжалвано. Следователно делото може да бъде спечелено. Същевременно избирането на нови органи на управление не подлежи на съдебен контрол. Хипотезата, че в един ден двете национални медии ще се окажат с две ръководства е напълно в логиката на този законопроект. Като философия той е крайно нецелесъобразен. Третият проблем е за финансирането. Никой нормален български експерт не приема подобна философия на финансиране. Тази философия не отговаря на никакви европейски медийни практики. Двете национални медии са “свещените крави”. Те се издържат от държавна субсидия, от лицензионни такси, от абонатни такси и на всичкото отгоре се увеличава времето за реклама в БНР и БНТ. Няма такъв евроексперт, който да не умре от смях при една такава философия, заложена в законопроекта. Последно: финансирането на регулаторния орган. Той се финансира от лицензионни и регистрационни такси, от държавна субсидия, от 10% от абонатните такси. Независимо, че има голяма нужда от разширяване на финансирането, подобен оазис и финансов рай за регулаторния орган ще се посрещне много лошо от частния сектор. От тази гледна точка доц.д-р Пешева счита, че този закон цялостно е сбъркан като философия и е връщане назад в историята и развитието на българското медийно законодателство. Той е недемократичен от гледище на механизмите на конституиране и избираемост на регулаторния орган, на управлението на националните медии и механизма на освобождаване на членове на СЕМ от Парламента и Президента. Това го няма дори в “гордостта на Клара”. Той е непрофесионален от гледна точка на отсъствие на критерии и механизми за събиране на абонатни такси. Изобщо не е ясно от какъв орган и по какъв начин ще се избира гражданската квота в регулаторния орган, както не е ясно определянето на квоти и други. Той е антипазарен. Той е направен против частния сектор, като механизъм на финансиране на обществения сектор в Европа навсякъде се ограничава рекламата, когато се финансира обществения сектор с абонатни такси. Той не е съобразен с новите евростандарти и с предстоящата ревизия на общественото право, която ще либерализира рекламата, телепазара и спонсорството и ще прецизира правото на отговор, не е съобразен и с бъдещото развитие на електронните медии в условията на цифровизация. Това, което доц.д-р Пешева е казала пред Президента го казва и пред членовете на СЕМ. Тя е силно обезпокоена от факта, че се прави и се внася в XXI век толкова реакционен закон. Този закон не може да бъде поправен между първо и второ четене. Всички поправки ще бъдат палиативни, защото цялостната философия на този закон е неприемлива.

Мария Стефанова каза, че желае да говори по две точки и двете са европейски принципи, които трябва да бъдат заложили в новия и частично са заложили в сега действащия закон. Първото е да се осигури правото на

информираност, което го има, има го и в Европейската конвенция, в сегашния и евентуално в бъдещия закон. Другото е демократичните принципи на управление и устройство на обществените медии или обществените оператори. В развитието и принципите на управление и устройство на обществените оператори са застъпени три важни момента. На първо място трябва да бъде осигурена политическата независимост или иначе казано само независимостта на тези обществени медии. Единствената група от която те трябва да зависят това е обществото. Заради това са потърсени някакви гаранции, как обществото или обществеността да бъде представена в помощните органи на управление на медиите или операторите, които работят в полза на обществото. Това е първият принцип. Вторият принцип е отделянето на административното от програмното управление в обществените оператори. Това изискване частично се изпълнява. Например сформирания и твърде добре работещ обществен съвет на БНР. Има един помощен орган на управление, но той по никакъв начин не упражнява надзор, влияние или натиск върху решенията на управителния съвет. Това е органът, който в момента управлява националното радио. Така е и в БНТ. В отделянето на административното от програмното управление също трябва да бъдат потърсени и записани механизмите за това разделение на административната от програмата в бъдещия закон. Третият важен принцип е принципът на финансиране, за което доц.д-р Пешева говори доста дълго. Има някои основни лостове. Посочени са в европейски документи лостовите, които могат да осигурят различните типове финансиране. Те са разделени в Европа, те са различни и трябва да се приложи най-успешния модел, защото няма нищо ново под слънцето. Не може сега да се измисля финансиране за обществените медии, което никога страна преди нас не е прилагала. Според Мария Стефанова е изключително важно в новите текстове на бъдещия закон да има съответствие именно с тези три принципа. Законопроектът е преработваем изцяло.

Анна Хаджиева предложи в становището специално да бъде посочено за член 6, за да има връзка с начина по който е изработена Стратегията. Конкретно по проектозакона Хаджиева смята, че ако се промени и се разпишат критерии за избираемост на административните органи на управление на БНР и БНТ нещата биха могли да изглеждат по-прозрачни и да са разделени от желанието да бъдат политически мотивирани и манипулирани. Текстът, който е свързан с необжалваемост на решенията категорично трябва да застане СЕМ зад идеята да падне. Номиниращите организации за гражданската квота също трябва да бъдат прецизно обмисляни, разписани и Президентът само да утвърждава. Силно скиптично е настроена Анна Хаджиева, че гражданските организации ще се организират. Тя е против идеята организации и сдружения да имат свои представители в регулаторните органи. Няма текстове, които касаят българските външни продуценти. Говори се за европейската външна продукция, може и да се добави изречение. Има много притеснителен момент, който очевидно е написан под влияние на операторите. Забранява се единствено рекламата на лекарствени средства, които са с лекарско предписание. Всякакви препарати, които увреждат здравето на хората заливат от телевизионния пазар. Трябва да се огледа този текст и да бъде прецизиран и да се забрани на неодобрен и на нелегално внесени в България фармацевтични продукти да бъдат рекламирани. Според Анна Хаджиева идеята да се променя закона е да се

реши въпросът с финансирането на БНТ и БНР. След като не е написано кой ще събира таксите значи този въпрос не е решен.

Тома Иванов каза, че във вида в който вижда този законопроект той постига само една цел. Независимо дали тази цел е била търсена от вносителките си или не. Тази цел е подмяна на СЕМ, ръководството на БНТ и БНР. Поставянето на трите институции под политически контрол, никаква друга цел не се постига във вида в който е закона. Това е и по отношение и на избора на квотите на СЕМ, по отношение на избора на ръководството на БНТ и БНР, на събраната управленческа структура и абсолютно неработеща, създавайки два независими един от друг органи, които ще бъдат над изпълнителния директор. Винаги има остро противоречие между изискванията, потребностите и желанията на творческия състав в една телевизия или радио и финансите, техническите и административните възможности за удовлетворяване на тези желания. Това ще бъде абсолютно неработеща структура. Опорочени са текстовете за необжалваемост на част от актовете на органа. Не се решават проблемите със спрените и предстоящите да бъдат спрени радио и телевизионни оператори. Под режим са поставени различните конкурси. Някои от тях ще бъдат отменени, други ще трябва да бъдат финализирани съгласно този закон. По отношение на финансирането действително е събрана изцяло философията и на СЕМ, и на БНТ, и на БНР, но не толкова за това, че те ще се финансират от три източника. Съгласно Европейската конвенция времето, което се предоставя на обществените радио и телевизионни оператори за излъчване на реклами е 12 минути на час. Повечето от тях с изключение на ВВС, където въобще не излъчват реклама и на ограничения, които има в част от немските обществени телевизии всички останали излъчват реклами. Нещо по-вече в Съвета на Европа беше внесена преди 4 години жалба от частни радио-телевизионни оператори в Португалия за това, че португалската телевизия се финансира по същия начин по който е записано и в този закон, а именно от бюджета, от лицензионни такси и от реклама. За разлика от България тяхната обществена телевизия е лидер на пазара и има най-голям пазарен дял. Решението на Съвета на Европа не е в противоречие със закона. Решението на Съвета на Европа е, че всяка държава решава сама начина на финансиране – първо. Второ – обществените телевизии в Европа се финансират от различни източници, защото за разлика от частните телевизии и радиостанции имат различни ангажименти. Ако субсидията е за да може тези оператори да бъдат в състояние да са абсолютно негледаеми или по-малко комерсиални програми като: класическа, народна музика, образователни и детски програми, то приходите ми от реклама са, за да могат да бъдат конкурентни, да привличат изобщо зрители. С приходите от реклама да могат да направят програмата си по-гледаема. Така, че това не е прецедент. Финансирането е събрано, процентите са измислени: 10% за НСЕМ, 30% за БНР, 60% за БНТ. Не е предвиден срок в който ще отпаднат субсидиите, нещо, което беше предвидено в стария закон. Не е предвиден никакъв механизъм, от кой орган и как ще бъдат събирани таксите. Не са предвидени и редица други ограничения, които биха могли да бъдат въведени по отношение на обществените телевизии и радиото, за да може пазарът да поеме и новите радио и телевизионни оператори. Финансирането е сгрешено, но с известни нюанси. Тома Иванов сподели, че още не е решил за себе си дали този закон може да бъде поправен или изобщо не подлежи на поправка и трябва да бъде написан отново.

Юлиана Тончева сподели, че е абсолютно съгласно с това, което е казал Тома Иванов. В огромна степен е съгласна и с това, което е казала доц.д-р Пешева. Единствената ѝ реплика е спрямо това яростно противопоставяне на увеличеното рекламно време на БНТ. Както е казал участник в срещата с АББРО, колкото и да и се даде време на БНТ тя няма да увеличи пазарния си дял и това е абсолютно сигурно. От друга страна е смешно да се изтъква като аргумент на търговските оператори, че е увеличено рекламното време на БНТ, защото в същото време на тях е предвидено преразглеждане на договорите за телепазарните прозорци и спиране на сегадействащи договори. Никой не е помислил какво ще се случи с делансирането на тези договори в един момент и какво ще струва на БНТ това. Абсолютно всички трябва да са на ясно, че в момента, ако въобще по някакъв начин се допълва рекламното време на БНТ в общо сумарно дневно излъчване, то това допълване става единствено и само чрез тези телепазарни прозорци, които на практика не носят приходите, които са необходими на БНТ, за да изпълнява своите функции. Това по отношение на рекламата. Това увеличение на практика означава от една страна се лишаваме от телепазарните прозорци, от друга страна това увеличение касае тъмната част на деня и то в най-неизползваемия ѝ отрязък. Това абсолютно е безмислено увеличение. Само за да подразни операторите, които да реагират и да скочат и срещу този пункт. Тончева каза, че се съгласява със забележките на колегите и пожела да прочете приембюла в нейните забележки по ЗРТ. Новият текст за проект на ЗРТ е безпорно несравним с проекта предложен от депутата Павлов, освен двата основни пункта представлящи всъщност реалните мотиви за проблемите. А именно: първо да бъде сменен състава на СЕМ чрез включване на правилните хора в НСЕМ, които ще лицензират. Второ: да бъде прехвърлено в сигурни ръце БНТ и БНР. Общо взето в принципите и философията на проекта се забелязва стремеж да останат същите както в действащия в момента закон. В това принципно няма нищо лошо, като се има предвид, че именно тези принципи и философия бяха основание за затваряне на глава “Аудиовизия” в преговорите за присъединяване на България към Европейския съюз, но от тук нататък следват всички коментари на Тончева по въпроси, които вече са изцитирани и които наистина поставят под въпрос това, дали проектозаконът е поправяем или не. Тончева каза, че с огромен труд този текст би могъл да стане поправяем, но този огромен труд включва категорично и тоталното преработване на отделни негови части и дори включването на нови части. Още една тема за размисъл-какво означава тази гражданска квота в незрялото българско гражданско общество? В този смисъл Тончева каза, че не се противопоставя категорично на присъствието на представители на обществените организации. Ако се вземе за база и пример сега действащия квотен принцип на разпределение може би много по-действащо, демократично и принципно би било да се изработи процедурата по номиниране на кандидатурите за участие в квотите. В които би могло задължително да се каже че номинираните би следвало да имат подкрепата от организации, които са организирани в сферата на радио и телевизионната дейност. Тончева каза, че иска да зададе въпрос на доц.Лозанов във връзка с това, което е казал, че всяка една от квотите изпълнява някакви поръчки, ангажименти и задължения – на чии точно Президент е изпълнил доц.Лозанов ангажиментите в сегашния си мандат.

Тома Иванов добави, че в никоя европейска държава не е предвидена такава квота, защото в момента който представител на гражданско общество влезе в някакъв орган той представа да бъде такъв представител, той става вече институция.

Юлиана Тончева каза, че трябва тотално да се зачеркне една глава и пренапише на ново. Програмният обществен съвет е почитен, той се занимава същевременно с административни, управленски, програмни и всякакви други въпроси. Събира се на два месеца веднъж, работи за една минимална работна заплата и ще определя включително и правилниците за работа на БНР и БНТ. Този програмен съвет така формулиран в този закон е един пълен абсурд. Така нареченият изпълнителен директор му се отреждат програмни функции кога и кой да се включва в програмата, което е един безумен абсурд. Тончева сподели, че разсъждавайки върху становище трябва да се формулират принципите по които членовете на СЕМ имат общо мнение, че не са съгласни, като по конкретиката всеки може да си даде предложението.

Стефан Димитров каза, че това е един абсурден закон, защото философията му е абсолютно грубианско политическа. Той ще убие всякаква частна инициатива. Трето-създава един неработещ механизъм на управление, при който механизъм се развива всяка отговорност. Ежедневно и ежечасно трябва да има човек, който да отговаря за медията и да има право да взема решение в лицето на генералния директор на телевизията. В този случай, както е написано такава персона няма. Погрешно е и избирането на новия НСЕМ. Гражданските обединения и гражданските представители да се представляват от трима човека, които трябва да минат през Парламента като политически орган. Какво означава това? В случай, че Парламентът не избере тези трима, какво става? Подменя ги с други, които са удобни. И какво се получава в крайна сметка-едно чисто политическо управление на обществените медии. Това е абсурден закон. До сега не е създаден нито един добър закон, който да подпомогне медиите. Димитров каза, че се присъединява към мнението на Тома Иванов, че законът изобщо не може да бъде приет в този му вид. Той е погрешно конструиран в основната му част и не може да се поправи. Логиката му е погрешна. Какво значи да се пренапишат глави от закона и какъв е смисъла от забележките на членовете на СЕМ в един материал, който въобще не става. Този закон е сбъркан като философия. Къде ще бъде контрола и корекцията и съпротивата върху някакво политическо решение, къде се вижда в управлението на БНТ или БНР?

Доц.д-р Райчева сподели, че въпроса е в това, а именно дали има смисъл този проект да се дискутира от гледна точка да продължи своя път от тук нататък. А другата алтернатива е до колко може да се поправи между първо и второ четене. Този текст не решава преобразуването на БНР и БНТ в обществена медия. Освен това той отново доказва страхливостта в България да се приеме, че съществуват независими обществено отговорни медии. Не е решен в никакъв случай въпросът за независимостта на органа, който се занимава с регулацията. Не са описани нито критериите, нито механизмите. Според доц.д-р Райчева не измислено и по какъв начин тези хора ще бъдат предлагани и одобрявани. Основният дух на закона е каква представителност ще имат те или с други думи-кой на какви корпоративни интереси ще отговаря. В текста няма думата експерт. По принцип е добре да има в този съвет хора с експертност в различни области. Абсолютно е неправомерно да се слагат политически или други квоти в този съвет. Предложението на доц.Лозанов за

въвеждане на гражданска квота по някакъв неизяснен за него критерии може би тласна развитието на нещата в тази посока, която е абсолютно вредна за съществуването на радио и телевизионната среда. Като доказателство доц.д-р Райчева уточни, че след като се е разбрало, че тази квота не е с ясно очертани параметри са се провели срещи при Президента, дискусии и други. В закона в никакъв случай не е описано независимостта нито на органа, нито на хората, които ще ръководят обществените медии. Като подкрепа на това доц.д-р Райчева сподели, че в преходните и заключителни разпоредби на закона за НСЕМ е записано в рамките на един месец, че трябва да се съставят критерии, процедура, за да изберат 22 човека, 10 от тях са членове на Административния съвет, 10 на Обществените съвети. Ясно е, че тези хора ще бъдат лобисти освен на собствените си предавания и на предаванията на своите приятели. Колкото има повече забрани е по-лошо. Трябва да има разрешителен режим. Друг недостатък е, че не е решен въпроса въобще за оперативното и гъвкаво управление на обществените медии. Това доц.д-р Райчева твърди като човек, който повече от 23 години се занимава с производство на телевизионни програми. В момента има един невероятен абсурд от гледна точка на решаване на проблемите на най-ниско равнище. Това е смисълът на демокрацията да се създадат такива правила на работа, че да може на най-ниско равнище да се взимат решения и да се решават проблемите, а не за проблем от 10 секунди да се върви по стълбицата от горе от генералния директор до СЕМ и т.н. Друго, прави впечатление, че има текст от 1/3 страница за така наречените обществени частни медии, но няма никаква равнопоставеност и никакъв паралел между обществените медии в държавата. Защо едни обществени медии в лицето на БНР и БНТ ще бъдат наистина под някакъв финансов чадър, а другите обществени медии, които би следвало да се издържат именно от това разпространение на обществено полезно съдържание няма да имат право на субсидия. В закона нищо не е написано за независимите продуценти. От гледна точка на производството на радио и телевизионна продукция, която е важна за националния облик е записано 5% съответно 10% от държавната субсидия. Това означава, че държавната субсидия се разпространява в безкрайността, а тя би трябвало да спре. При какви условия се изменя лицензията не е описано в закона. Има много текстове за детските, младежки и образователни програми, които обаче са витеавати, нищо неговорещи текстове. Най-интересен е текстът за рекламите определени за деца. Може ли някой да определи кои реклами са предназначени за деца?.. В главите реклама и спонсорство има големи въпроси. Някой е вкарал в гражданственост фразата “електронни медии”. Няма определение какво са електронните медии, както и за Интернет медиите. Няма текст и за добрите нрави. Внесеният текст за съжаление отлага четири особено важни проблема. Първият проблем по параграф 14 и 16 определят този въпрос да бъде решен до 31.03.2004 година. Приемането на тарифата, която СЕМ е внесъл в Министерски съвет се отлага до два месеца след влизането на закона в сила. Стратегията също е в необозримото бъдеще. Тя е със стартова дата 1.01.2003 година. Очевидно е, че ще настъпят някакви промени и тогава Стратегията няма да е релевантен документ за тяхното отразяване. Финансирането на обществените медии е отложено с цяла година. В закона нищо не е записано за функционирането на далекосъобщителните оператори, които също разпространяват съдържание. Основният въпрос е че много оператори остават извън ползването на този закон. В този смисъл доц.д-р Райчева смята, че това не е

законът, който би трябвало да съществува в България в близките десет години. Единствените мотиви за написването на този закон са за ускореното развитие на медиите в обществени. Доц.д-р Райчева цитира член 28: освобождаването от поста на председателя на НСЕМ става: 6. Секретарят на НСЕМ организира работата на административно техническите служби на НСЕМ и представлява Съвета в отсъствието на председателя. Това е едни член, който трябва да е записан отделно, да бъде развит, не може да бъде включен като точка 6, която се отнася до освобождаването на председателя от поста.

Мария Стефанова предложи основно членовете на СЕМ да се съсредоточат върху становището. Първо-правото на информираност, второ-независимостта на обществените медии БНТ и БНР, които са обект на този закон и трето-финансирането. Законът е устроен за двете медии, както и за сформиранието на новия надзорен орган. Третият принцип на финансиране и в частност прозрачността на финансирането в медийната среда.

Райчо Райков сподели, че е съгласен с голяма част от изложените мнения, но според него този закон има някаква положителна страна. Той е много по-добре структуриран от закона, който в момента действа от гледна точка на изискванията на закона за нормативните актове и указа за приложението на закона. От гледна точка на материята: общи положения, приложно поле, материално правни, процесуално правни, административно наказателни, допълнителни, преходни и заключителни разпоредби този закон е крачка напред, тоест назад. Той е един от малкото закони от другаря Живков, който действа в момента, един умно написан закон, законът за нормативните актове. Според председателя на СЕМ едно от достойнствата на законопроекта е това, че в допълнителните разпоредби са дадени 42 определения на думи и изрази и други употребявани в закона, които ужасно спъваха в работата по настоящия закон. Независимо от всичко, което се говори в публичното пространство, както и някои вече изказани мнения в Съвета, в преходните и заключителни разпоредби е направен един сериозен опит да се уреди законово положението на тези оператори по член 14 и 16, като и на отнетите лецинзии след решението на ВАС. Сериозен недостатък е член 23, алинея 3, че не могат да бъдат обжалвани актовете с които се избират членовете на административните съвети и изпълнителните директори. Те не могат наистина да бъдат обжалвани, но от друга гледна точка, защото имат характер на индивидуални административни актове. Би могъл да ги обжалва само този, чиито права и интереси се накърняват. Това е само този, който е избран, тоест изпълнителният директор или члена на административния съвет. Нарушава се един конституционен принцип, нещо, което доц.д-р Пешева каза. Априори Конституцията е приела и никой друг подзконов акт не може да ѝ противоречи. Не може в един закон да запишеш, че не се обжалват, след като в конституцията ясно е записано, че всички актове се обжалват. Райков сподели съгласие и с Тома Иванов, че изпитва огромни притеснения по отношение финансирането на обществените медии. Защо БНТ осводена от лицензионни такси ще бъде финансирана. Увеличава им се рекламното време, но им отнемат телепазара. Справедливо е това, защото след като има толкова много източници на финансиране този да им бъде отнет. В този смисъл авторите на законопроекта правилно са постъпили. Райков каза, че е представил конкретни предложения и всички, които могат да му се доверяват и имат конкретни предложения по текста да ги представят.

От 30 предложения Райков предлага 13. Например член 45, който се отнася до заседанията на НСЕМ. Райков предлага да се добави алинея 5 със следния текст: “на заседанията, на които се утвърждават годишните, полугодишните и тримесечни програмни схеми и изменения в тях задължително се поканват и изслушват членовете на съответните Административни съвети, които дават становище по осъществимостта на програмните намерения с оглед на наличните финансови, техноложични и ресурсни възможности на БНР, съответно на БНТ”. Председателят на СЕМ каза, че философията на проектозакона не е сбъркана, дори има известно развитие. Много сериозно трябва да се преработи закона между двете четения както каза и Юлиана Тончева. Парламентарният правилник дава тази възможност. Цели глави трябва да се прибавят, а някои да отпаднат. Никой по същество не атакува закона, атакуват се вносителите и начина на подготовката на закона и внасянето му. Най-неясната му част: отношенията между този програмен съвет и административния съвет не е донеприличена, липсва механизма. Според Райков изпълнителният директор ще подписва без да взема решения, тогава кой ще отговаря за решенията. Нещо за което спомена и Стефан Димитров. Председателят на СЕМ сподели, че не желае да опонира на тезите на членовете на Съвета, защото с повечето от тях е съгласен. Най-уязвимата част в закона е координирането, отношението между двата органа, които взимат колективни решения в БНТ и БНР. Според Райков не е въпроса да или не за закона, а по-важното СЕМ да излезе с предложения какво да се поправи в този проектозакон.

Анна Хаджиева предложи да се сформира работна група, която да подготви становището.

Райчо Райков припомни, че от 17 предложения дадени на годишната среща на БМК от СЕМ за влезли много променени 14 от тях в новия проектозакон.

Доц.д-р Райчева каза, че в проектозакона не е записано и кой е изработил Стратегията. В становището не е необходимо да се прилагат лични мнения и допълнения, които са на дребно предложени и те общо взето не решават проблемите със закона, колкото и добросъвестно да са направени Съветът няма да внесе всичките от тях. Въпросът е в това, че всички членове на СЕМ имат силна резистенция срещу тези текстове. Липсва в мотивите и сериозен анализ и затова защо е подготвен този проектозакон, какво е наложило неговото написване. Няма одит на радио и телевизионната среда.

След като бяха изслушани мненията на всички членове СЕМ премина в режим на гласуване.

Тома Иванов представи трите предложения и СЕМ гласува.

С 2 гласа “за” Райчо Райков и Анна Хаджиева и 6 “против” СЕМ не прие предложението, че: **законът е много добър и би следвало с малки корекции между двете четения да влезе в сила и да заработи.**

С 6 гласа “за” и 2 “въздържал се” Райчо Райков и Анна Хаджиева СЕМ прие, че : **законът е лош, философията му не отговаря на европейските тенденции и той не би могъл да бъде поправен между първо и второ четене. Тоест трябва да започне да се пише нов закон, когато европейското общностно право се ревизира.**

С 2 гласа “за” Райчо Райков и Анна Хаджиева, 1 “против” доц.д-р Маргарита Пешева и 5 “въздържал се” СЕМ не прие третото предложение, че : **този закон след сериозни корекции между първо и второ четене би могъл да работи успешно за регулацията на медийния пазар.**

Юлиана Тончева прочете становището на Съвета за електронин медии за проекта за Закон за радиото и телевизията /приложено е към материалите от заседанието с вх.№ 01-03-06 от 13.02.2003г./.

С 6 гласа “за” и 1 “против” Райчо Райков СЕМ прие становището.

ПО “ПЕТА” ТОЧКА:

Доц.д-р Лилия Райчева информира Съвета, че проектът е минал на настоящия етап и ако той се доведе до край СЕМ вероятно ще получи някакви средства за провеждане на курсове за обучение на експертите от отделите “Мониторинг”. Относно другия проект е пристигнало съобщение от Европейската делегация. Изпратили са подобен проект, който разработват в Румъния. До 14.02. ще пристигнат коментарите, а до 20.02 проектът на СЕМ трябва да бъде коригиран. Доц.д-р Райчева предложи Тома Иванов да се включи, защото общата забележка към всички проекти в страната е обосноваването на бюджетите. Необходима е по-добра разбивка на бюджета и обосноваване на бюджета в рамките на 500 000 евро, който ще се изиска от държавата. Национален координатор е Министерство на финансите и в този смисъл държавата е известена за това, че ще съфинансира този проект.

Тома Иванов увери, че ще проведе среща с Кирил Ананиев по този повод.

Доц.д-р Райчева припомни, че е сформирана работна група по проекта. Караиванов и Коцев ще работят по бъдещото изграждане на националните центрове за мониторинг.

ПО “ШЕСТА” ТОЧКА:

СЕМ прие за сведение отчета на Кирил Гоцев за командировката му в Брюксел.

Край на заседанието 16,30 часа, следващо заседание насрочено за 17.02.

Приложени документи към Протокол № 12:

1. Докладна от Златка Георгиева с вх.№ 18-06-47. Обяснение от “Канал 2001” с вх.№ 15-04-19
2. Докладна от Златка Георгиева с вх.№ 18-06-48. Аудиовизуално описание на предаването “Каналето”. Възражение от БНТ с вх.№ 15-04-20
3. Докладна от Анна Лазарова с вх.№ 18-06-49 . Допълнително обяснение от “Пардонови” ООД – радио “Бъдин” с вх.№ 15-04-21

4. Докладна от Емилия Станева с вх.№ 18-06-50. Договор за излъчване на радио реклама и възражение от Инко Разпопов – “Агенция Атлантик” ЕООД с вх.№ 15-04-22
5. Докладни от Борислав Шабански с вх.№ 18-02-14, № 18-02-16, № 18-02-15
6. Предложения за промени в проект на нов Закон за радиото и телевизията от Райчо Райков
7. Становище за законопроект за радиото и телевизията от ст.н.с.д-р Маргарита Пешева
8. Становище на СЕМ за проекта за Закон за радиото и телевизията с изх. № 01-03-06 от 13.02.2003
9. Доклад от Кирил Гоцев до председателя на СЕМ с вх.№ 03-00-10 от 10.02.2003 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева..... Доц.Георги Лозанов /отсъства/

Доц.д-р Лилия Райчева..... Доц.д-р Маргарита Пешева.....

Мария Стефанова..... Стефан Димитров.....

Тома Иванов Юлиана Тончева

Райчо Райков

Председател